

Vilacasa surt de l'oblit amb una gran retrospectiva a l'Espai Volart

El pintor sabadellenc més important del segle XX va morir fa just 7 anys

«Vilacasa estava a dalt de tot», diu Josep Casamartina, comissari de l'exposició *Joan Vilacasa, del plain air al firmament* que avui dijous (19'30 h) s'inaugura a Barcelona, a l'Espai Volart (Ausiàs Marc, 22) de la Fundació Vila Casas, del farmacèutic Antoni Vila Casas.

JOSEP ACHÉ

Aquest «estar a dalt de tot» de Joan Vilacasa (Sabadell, 1920-Barcelona, 2007), es va produir en el moment històric de l'eclosió de l'informalisme abstracte, a mitjan segle XX. Junt amb Pollock, Dubuffet, Appel, Burri, Tàpies, Saura i Fautrier no gaire noms més, va ser seleccionat pel crític Michel Tapié en la històrica exposició *Un Art Autre*, programàtica d'aquell moment.

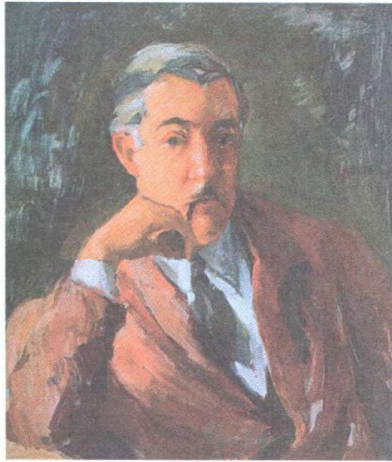
L'obra del sabadellenc va entrar tot seguit a la Tate Gallery, a manuals d'història de l'art modern tan populars com el de Herbert Read, i va ser exhibida en sales i museus d'arreu del món, amb tres seleccions consecutives a la Biennial de Venècia. A partir de la dècada dels 1990, per contra, les individuals de Joan Vilacasa es van anar espaïant.

Dècades d'oblit

Fa més de 8 anys que a Barcelona no s'exhibeix cap obra de Joan Vilacasa. Però l'exposició *Vilacasa, del plain air al firmament* va més enllà

El sabadellenc Josep Casamartina, comissari de l'exposició, a les sales de l'Espai Volart

Retrat de Joan Oliver (1949)

Planimetria (1994)

del simple record o la vindicació. Aplega una seixantena de pintures d'entre el 1949 i el 1994. Hi van les claus per valorar l'obra. I el catàleg, a més del text de Josep Casamartina

que n'analitza els avatars i el context, inclou el fonamental article «Vila Casas, el centre del laberinto», que al febrer del 1969 Luis Eduardo Cirlot va publicar a La Vanguardia.

Hi va considerar el sabadellenc com «el pintor más abstracto de cuantos en España trabajan en la no figuración». I hi descrivia les composicions que amb el títol de «planime-

Molt present a Sabadell, malgrat tot

Novel·lista i dramaturg a més de pintor i ocasionalment ceramista, les obres de Joan Vilacasa abunden en referències a Sabadell. Li va dedicar el seu primer llibre, *Escrits* (1954), i mencions sovint sucoses en novel·les i comèdies. I tot i que des que va marxar a París al 1949 no va tornar a viure a la ciutat nadiua (des del 1959 vivia a Barcelona), en la dècada dels 1980 es va produir a Sabadell un viu corrent d'interès per ell, amb exposicions, publicacions i encàrrecs de conferències. Belles Arts (1997) i el Museu d'Art (2005) li van dedicar grans mostres.

tries» havien esdevingut el motiu recurrent en Vilacasa.

Del plain air al firmament

En una imatge poètica, Josep Casamartina les contempla com «inspirades pel firmament». D'aquí el títol de la retrospectiva. A la menció al 'plain air', per contra, gairebé no li cal explicació. Junt amb altres pintors sabadellencs de la seva generació, entre ells Andreu Castells, Joan Vilacasa es va formar pintant paisatges del natural.

Els deu anys que va viure a París, entre el 1949 i el 1959, van situar-lo en el medi on va emergir entre els capdavanters de l'expressionisme abstracte i on, igualment, va definir una personalitat molt acusada. Sobretot en la dècada dels 90, Vilacasa va anar quedant lluny de l'atenció dels crítics. Però va ser llavors, precisament, que Josep Casamartina va començar a tractar-lo i a apreciar-ne l'obra ■